

- тінізація економіки;
 - погіршення якості надання послуг та недобросовісна та не чесна економічна конкуренція;
 - розвиток організованої злочинності, яка використовує державний бюджет у своїх інтересах та цілях. Здебільшого корупція виникає через те, що вищі органи державної влади не можуть доцільно й правильно розпоряджатися ресурсами, які їм зовсім не належать, а є власністю саме народу, який їм надав цю владу, шляхом виконання покладених на них рішень.
- Отже, з погляду на вище сказане стає зрозумілим, що життєвою необхідністю для подальшого розвитку держави є саме протидія корупції. Це питання є одним із важливих для суспільного прогресу, нормального життя та запобігання іншим викликам і загрозам. Саме потужний потенціал України в таких сферах як в економічній, політичній, правовій та соціальній сферах дає нам всім надію на покращення антикорупційної ситуації в нашій країні.

Використані джерела:

1. Пундей С.Дж. Боротьба з корупцією. Критичний огляд з аналізом міжнародного досвіду С.Дж. Пундей П Проблеми економічного зростання: питання доброчесності: матеріали українсько-американського семінару. Львів, 1997. С. 84-87.
2. Мельник М.І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії: [монографія] / М.І. Мельник. К.: Юридична думка, 2004. 400 с.

Хашев В. Г.,
*доцент кафедри кримінального права
та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОЦІЛЬНОСТІ ІСНУВАННЯ ЗАБОРОНИ
НА СУМІСНИЦТВО ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ**

Відповідно до ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» поліцейським передбачено заборону «займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України» [1].

Суть вказаного у цій статті обмеження полягає в тому, що відповідна особа, уповноважена на виконання функцій держави, отримуючи заробітну плату за рахунок бюджетних коштів, не може займатися будь-яким іншим видом оплачуваної діяльності (крім виключень, зазначених у Законі України «Про запобігання корупції»). Це є однією з гарантій неупередженості такої

особи при виконання нею своїх службових обов'язків [2, с.16].

Систематичне зайняття особами, уповноваженими на виконання функцій держави забороненою оплачуваною діяльністю завдає шкоди внаслідок того, що особа на той чи інший час самоусувається від виконання своїх службових обов'язків і прагне отримати дохід від іншої діяльності, крім тієї, якій вона повинна присвятити себе і за яку вона отримує від держави заробітну плату (суміщення) [3, с.200].

Проте виникає цілком логічне запитання: а чому тоді не можна займатись сумісництвом під час відпустки або у вихідні дні?

Крім того, будь-якому державному службовцю заборонено займатися іншою оплачуваною діяльністю навіть на період відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

За порушення розглядової нами заборони настає відповідальність за ст. 172⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності».

Крім того, за вчинення такого правопорушення особа підлягає внесенню до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Проте інколи виникають питання щодо доцільності визнання деяких держслужбовців корупціонерами.

Наприклад, за ст. 172⁴ Кодексу України про адміністративні правопорушення було притягнуто до відповідальності командира взводу роти охорони об'єктів та публічної безпеки батальйону УПО у Вінницькій області, за те що він працював на посаду друкаря офсетного плоского друкування 2-го розряду на ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед», де займався іншою оплачуваною діяльністю за сумісництвом. У результаті вказаних дій цей «корупціонер» отримав грошові кошти в сумі 6100 грн[4].

Тоді як інший «корупціонер», проходячи військову службу за контрактом у військовій частині А1126, будучи державним службовцем надавав платні послуги громадянину ОСОБА_2 по ремонту квартири, отримавши за цей період дохід у розмірі 10000,00 грн[4].

Також, відповідно до ст. 66 «Службове сумісництво поліцейських» Закону України «Про Національну поліцію» поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої [5]. Тобто поліцейським заборонено займатись і медичною та суддівською практикою, інструкторською практикою зі спорту. На нашу думку, така позиція законодавця ставить поліцейських у нерівне становище із іншими держслужбовцями.

Тому з позитивного боку відмітимо, що у МВС України хочуть надати працівникам поліції можливість підробляти у неробочий час, наприклад в охороні. Про це міністр внутрішніх справ Денис Монастирський сказав журналістам, передає кореспондент Укрінформу. "Одною з ініціатив є

можливість використання позаробочого часу поліцейського, щоб він міг отримувати можливість додаткового заробітку, наприклад на охороні певних об'єктів. Наразі ми також працюємо над цією моделлю і за кілька тижнів можемо її презентувати", – зазначив глава МВС. За його словами, ще однією ініціативою міністерства є розподіл певної частини штрафів за оформлені порушення ПДР на підвищення зарплат поліцейським. Коментуючи інформацію про існування у поліції планів щодо складення протоколів і про певні корупційні прояви у цій системі, Монастирський визнав, що такі випадки є. "Ми розуміємо, що збільшення зарплат зможе допомогти боротися з корупцією у правоохоронних органах", – наголосив Монастирський. Раніше міністр внутрішніх справ України заявив, що брак кадрів у поліції становить від 10 до 30 відсотків – залежно від регіону[6].

Якщо звернутись до країн Європи, то заслуговує на увагу досвід Німеччини. Так, у відповідному законодавстві передбачено аналог вітчизняного обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (також передбачається виняток із загального правила щодо тих напрямів, де можуть реалізовувати себе державні службовці), проте є певні відмінності. Так, для іншої роботи державного службовця, крім служби, потрібно одержати попередній дозвіл вищої службової інстанції. Дозволу не потрібно лише для: прийняття опікунства, догляду за хворим чи немічним, реалізації обов'язків з виконання заповіту, реалізації вільної професії, управління власним майном, діяльності, пов'язаної з навчанням і дослідженнями у наукових інститутах і установах[7, с. 171-172]. Тобто отримавши дозвіл держслужбовець може здійснювати певну діяльність, яке не створює конфлікт інтересів з діяльністю по службі.

Отже, на нашу думку, доцільно дозволити поліцейським та іншим службовцям у позаробочий час займатися діяльністю, що не пов'язана із безпосереднім використанням своїх службових обов'язків та пов'язаних із ними можливостей. До переліку дозволених, можна віднести, зокрема: роботи з охорони майна або фізичних осіб, виконання суто технічних функцій або фізичної праці, за умови, що займаючись такими видами діяльності поліцейські не повинні перебувати у стані потенційного чи реального конфлікту інтересів.

Використані джерела:

1. Про запобігання корупції: закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
2. Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією: наук.-практ. комент. / С. С. Чернявський, Р. А. Сербин, І. Д. Пастух та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 90 с.
3. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / Наук. ред. Хавронюк М.І. К.: Ваїте, 2018. 472 с.
4. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
5. Про Національну поліцію: закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
6. Українським поліцейським можуть дозволити підробляти. Укрінформ: веб-сайт.

Повідомлення від 3 грудня 2021 р. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3362777-ukrainskim-policejskim-mozut-dozvoliti-pidroblati.html>

7. Шимон О.М. Зарубіжний досвід правового регулювання та застосування обмежень і заборон як засобів запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним з корупцією. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2018. №3. С. 169-175.

Людвік В.Д.,
*доцент кафедри кримінального
права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На початку цієї доповіді давайте згадаємо, а що ж таке взагалі доброчесність? Відповідно до ст.42 ЗУ «Про освіту» академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1].

Виходячи з цього визначення академічної доброчесності постає питання, а що ж означає дотримання академічної доброчесності саме здобувачами освіти? І знову нам відповідь дає та ж сама ст.42 ЗУ «Про освіту».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації (ч.3 ст.42 ЗУ «Про освіту»). Виходячи з такого трактування дотримання академічної доброчесності порушенням академічної доброчесності саме здобувачами вищої освіти можна вважати:

1. академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (під час написання курсових робіт та виконання індивідуальних завдань);